

Drøftelse og nærmere Behandling et Udkast til en Lov om Søndskrivningsvæsenet, samt det i forrige Session indbragte private Lovforslag, om Forandring i og Tillæg til Værnepligtsloven. Da nu den afdøde Justitsminister, skjønt ikke en eneste af Overøvrighederne eller Udskrivningscheferne havde yttret sig for Nutseligheden af en Landværnepligtslov, desuagtet paa dertil givne Anledning af Commissionens Fleertal — jeg selv hørte til Mindretallet — indbragte Forslag til en Lov, som paa eengang skulde være baade en Landværnepligts- og en Søværnepligtslov, tillod jeg mig strax ved Sagens første Behandling at yttre Tvivl om en saadan Lovs Hensigtsmæssighed, og Betimelighed. Jeg saae nemlig de store Vanskeligheder ved i een Lov og i samme Paragrapher — ikke engang i forskjellige Afsnit — at afhandle de Landværnepligtiges og Søværnepligtiges høist forskjellige Retshold; jeg saae ingen Fordele deraf, men kun skadelige Virkninger, iblandt andet den, at en Søndskrivningslov, som man saa stærkt trængte til, absolut ikke kunde ventes saa godt udarbejdet, naar man i Forening med den udarbejdede en Landværnepligtslov, som naar Thinget kunde have sin Opmærksomhed udeelt henvendt paa den. For mig tillode Sagen sig desuden saaledes, at Landetaten for sit Vedkommende kunde være bedst tjent med at erholde blot en Landværnepligtslov, og Søetaten bedst tjent med at erholde blot en Søværnepligtslov, ligesom ogsaa, at de Værnepligtige bedst vilde være tjente med, at de saaledes, som Tilfældet havde været før her i Danmark, og som det vistnok er i enhver Stat, der har baade en Landmagt og en Sømagt, fremdeles havde saavel en Landværnepligts- som en Søværnepligtslov; thi en saadan Sammenblanding af Søværnepligtiges og Landværnepligtiges Retshold, som finder Sted i det foreliggende Lovudkast, kan ikke Andet end medføre betydelige Vanskeligheder. Jeg sætter blot det Tilfælde, at en Søværnepligtig vil stille for sig; — efter Værnepligtslovens § 55 er Sagen reen og klar, men nu skal han læse flere Paragrapher, som væsentligt handle om de Landværnepligtige, og han skal have ondt ved at see, hvad der gjælder ham. Et Gode seer jeg dog ved denne Lov, nemlig det,

at de Landværnepligtige og de Søværnepligtige, det vil sige de Søværnepligtige, som ikke ere befarnede, nu føres i samme Rulle og kunne møde paa samme Session og bedømmes efter samme Regler, men et saadant Gode kunde naturligvis ogsaa være opnaaet ved en Søværnepligtslov alene. Forresten tør jeg paaståe, at hvad Godt der findes i det foreliggende Lovudkast er ikke nyt; det findes nemlig allerede i Værnepligtsloven af 1849, og Meget deraf endog langt bedre, og det Nye deri er desværre, i det Ringeste efter min Formening ikke altid godt. Jeg troer ikke, at denne Lov vil faae nogen lang Varighed; thi efter min Mening hører den i sig Spiren til en snarlig Skilsmisse, saa at vi nok inden føie Tid igjen vilde faae en særskilt Søndskrivningslov og en særskilt Landværnepligtslov, saaledes som Tilfældet hidtil har været, maaskee allerede naar Organisationsplanen foreligger for Hæren og for Flaaden. Jeg skal endnu tillade mig med Hensyn til de Indbringingsforslag, jeg har tilladt mig at stille, at gjøre den Bemærkning, at Trangen til at fremkomme med de deri indeholdte Tillæg til og nærmere Bestemmelser ved Lovudkastet ingenlunde er opstaaet hos mig under Forhandlingerne med det Udvalg, hvoraf jeg sidst havde den Ære at være Medlem, og endnu mindre er den opstaaet hos mig efter den Tid. Nei, jeg har kæmpet for disse Forslag allerede fra den Tid Commissionen begyndte sine Forhandlinger, og indtil den sluttede disse, og idelig og idelig søgt, men forgæves, at gjøre den Anskuelse gjældende, som jeg tillod mig at yttre mig for under Sagens 1ste Behandling. Mine Bestræbelser vare forgæves, og da Commissionen indgav sit Arbejde, som i det Væsentlige er det Lovudkast, som foreligger, da var der intet Andet tilbage for mig, der ikke kunde samstemme dermed, og ønskede selv at have frie Hænder, naar Sagen kom for her — end at jeg, overeensstemmende med det allerhøieste Commissorium, udarbejdede og indsendte et Forslag til en ny Søndskrivningslov samt et Forslag til Lov om Forandring og Tillæg i Landværnepligtsloven. Jeg smigrede mig ingenlunde med det Haab, at Justitsministeren vilde foretrække mit Arbejde for Commissionens, som desuden for endeel skyldtes